

Jenny Hagesjö, Kanslichef
Tel. 0345-18003
E-post: jenny.hagesjo@hylte.se

Kommunstyrelsen

Svar på motion skolfrukost

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige fattar följande beslut:
Kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen om att införa skolfrukost.

Beskrivning av ärendet

Stina Isaksson (SD) lämnade den 13 januari 2023 in en motion om att införa skolfrukost i kommunens grundskolor. Hon föreslår att:

- Hylte kommun inför skolfrukost i kommunens grundskolor
- att skolfrukosten ska vara avgiftsfri.

Kommunstyrelsens arbetsutskott gav barn- och ungdomsnämnden i uppdrag att lämna förslag till svar på motionen, 2023-04-25 KSAU §92.

Barn- och ungdomsnämnden har lämnat sitt svar och föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen i sin helhet om inte tilldelad budgetram utökas, 2023-10-24 BUN §92.

Ekonomisk konsekvens av beslutet

Om motionen beviljas innebär det följande. Kostnad för frukost till samtliga elever utifrån aktuellt pris för frukost på fritidshem = ca 3 250 000 kr/läsår. Anställning av totalt 1,0 tjänst för beställning och distribuering av frukost för kostenheten = 560 000 kr/år. Utöver detta tillkommer även kostnader för extra personal från skolan. Personal som har i uppdrag att ha uppsyn över eleverna i och utanför matsalen. Denna personella resurs är dock svårbedömd och därför inte uträknad som kostnad. Likaså kommer det att bli mer matavfall då det är svårt att beräkna hur många som kommer att äta frukost på skolan, vilket ger ökad klimatpåverkan och en icke god resurshållning.

Ärendet och dess beredning

Barn- och ungdomsnämnden har fått motionen på remiss och lämnat förslag till svar på remissen, 2023-10-24 BUN §92. Barn- och ungdomsnämnden föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen i sin helhet om inte tilldelad budgetram utökas och gör följande bedömning i sitt svar.

Enligt skollagen har skolan ett så kallat kompensatoriskt uppdrag att uppväga skillnader mellan elevers olika förutsättningar att tillgodogöra sig kunskap. Det innebär att skolan ska se till varje elevs behov av individuellt stöd och anpassningar under skoldagen för att alla ska lyckas i sin egen måluppfyllelse. Exempel på sådana anpassningar kan vara att få arbeta med hörlurar för att radera

störande ljud, få texter upplästa vid dyslexi, ha individuellt schema med pauser som passar individen mm. Ett annat sätt att ge förutsättningar utifrån det kompensatoriska uppdraget är tex att se till att alla barn i skolan har möjlighet att starta dagen med frukost. Den svenska skolan har enligt skollagen, krav på att servera en avgiftsfri lunch. De kraven finns däremot inte kopplat till frukosten och därför serveras idag inte frukost på våra grundskolor. Det är samtidigt viktigt att påtala det är vårdnadshavarna som har det yttersta ansvaret för barnet. I det ingår att ansvara bland annat för att barnet går i skolan men också för att barnet får mat, sömn och kläder och annat som det behöver för att må bra och orka med skoldagen (Föräldrabalken 1949:381).

Motionen påpekar det positiva sambandet mellan mätta elever, koncentration och förmågan att kunna prestera i klassrummet under dagen. Barn- och ungdomsnämnden instämmer i det sambandet. Barn behöver mat regelbundet, och att om en elev inte äter frukost påverkar det med stor sannolikhet elevens skoldag. De hälsosamtal som genomförts på våra skolenheter med elever i förskoleklass, årskurs 4 och 8 under läsåret 2022/2023 visar dock att majoriteten av de tillfrågade eleverna äter frukost varje dag. Samtidigt visar hälsosamtalen i grundskolan att frukostvanorna skiljer sig åt till exempel utifrån ålder. Det finns elever som skulle vara betjänta av att det serveras frukost på våra skolenheter, men att behovet är begränsat.

Att införa gratis frukost till alla elever i grundskolan i Hylte kommun kan komma att påverka organisationen i ytterligare omfattning än bara gällande en ekonomisk kostnad för själva frukosten. Hur ska frukosten serveras, vem ska servera den och när ska den serveras? Ska frukosten serveras innan skoldagen börjar hinner alla elever inte i tid då vissa turer med skolskjuts kommer till skolorna just innan skoldagen börjar. Ska skoldagens start flyttas fram för att garantera att alla hinner i tid till frukosten så kommer skoldagarna att bli längre för eleverna för att säkerställa den garanterade undervisningstiden. Vidare behöver man organisera för hur servering av frukost ska gå till, vem har ansvar för beställning, mathantering, för- och efterarbete som ligger utanför pedagogers arbetsområde. Är det kostenheten som behöver anställa personal för att hantera servering av frukost på samtliga enheter för våra ca 1250 elever? Att införa gratis frukost till samtliga elever kommer att göra att matsvinnet ökar då det finns väldigt många elever som fortsatt kommer att äta frukost i hemmet.

För att motionens förslag ska genomföras finns det ett behov av en utökad budgetram då det är omfattande kostnader som kommer att behöva tas från nuvarande verksamhet. Ca 4 miljoner kr är ungefär så mycket som 6,5 lärartjänster kostar och som behövs på våra skolor för att elever ska kunna nå målpuppfyllelse.

Förvaltningens bedömning och överväganden

Kommunledningsförvaltningen instämmer i barn- och ungdomsnämndens svar och vill göra följande tillägg/förtydligande. Barn- och ungdomsnämnden lyfter att det enligt skollagen finns krav på att servera en avgiftsfri lunch men att det inte finns något krav på att servera avgiftsfri frukost. Barn- och ungdomsnämnden lyfter att det finns elever som skulle vara betjänta av att det serveras frukost på våra skolenheter. Men om motionen bifalls innebär det en kostnad om ca 4 miljoner år. Barn- och ungdomsnämnden jämför den kostnaden med kostnaden för 6,5 lärartjänster. Kommunledningsförvaltningen föreslår att motionen ska avslås. Det finns idag inte ekonomiska förutsättningar att genomföra gratis skolfrukost.

Handlingar i ärendet

Protokollsutdrag barn- och ungdomsnämnden 2023-10-24, §92

Protokollsutdrag kommunstyrelsens arbetsutskott 2023-04-25, §92

Beslutet skickas till
BUN

Emma Gröndahl
Kommunchef

Jenny Hagesjö
Kanslichef